

Гринчак Володимир Миколайович,
доцент кафедри оперативно-розшукової
діяльності Національної академії внутрішніх
справ, кандидат юридичних наук, доцент;
Лизогубенко Євген Віталійович,
старший викладач кафедри оперативно-
розшукової діяльності Національної академії
внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

ПРАВОВИЙ СТАТУС УПОВНОВАЖЕНОГО ПІДРОЗДІЛУ (ОСОБИ) З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ

Відповідно до ст. 64 Закону України «Про запобігання корупції» Уповноважений є посадовою особою юридичної особи, що призначається відповідно до законодавства про працю керівником юридичної особи або її учасниками (засновниками) у порядку, передбаченому ухваленою антикорупційною програмою.[1]

Уповноваженим може бути фізична особа, яка здатна за своїми діловими та моральними якостями, професійним рівнем, станом здоров'я виконувати відповідні обов'язки.

«Типове положення про уповноважений підрозділ (особу) з питань запобігання та виявлення корупції» затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 4 вересня 2013 р. № 706 із змінами та доповненнями внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 14 травня 2015 р. № 301 визначає, що Уповноважений підрозділ (особа) з питань запобігання та виявлення корупції (далі – уповноважений підрозділ) утворюється (визначається) у порядку, визначеному законодавством:

– за рішенням міністра, керівника іншого центрального органу виконавчої влади, Голови Ради міністрів Автономної Республіки Крим, керівника органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим, голови обласної, Київської та Севастопольської міських, районної державних адміністрацій у апараті міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, їх територіальних органах, апараті Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим, обласної, районної, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій (далі - органи виконавчої влади);

– за рішенням керівника підприємства, установи та організації, що належать до сфери управління органу виконавчої влади. [2]

Уповноважена особа визначається у разі недоцільності утворення в органі виконавчої влади, на підприємстві, в установі та організації уповноваженого підрозділу з огляду на структуру, чисельність працівників, у тому числі тих, які є суб'єктами декларування, а також обсяг, характер та складність роботи.

Визначаючись аналізом діючого антикорупційного законодавства, виникає питання щодо Уповноваженого суб'єктів які реалізують антикорупційні програми відповідно до ЗУ «Про запобігання корупції». Зазначеним законом не передбачено Уповноважений підрозділ (особа) в органах виконавчої влади та на підприємствах, установах, організаціях, що належать до сфери управління органів виконавчої влади.

Чи передбачав законодавець вище зазначені органи юридичними особами? Відповідь на дане питання можливо знайти в п. 2 ч. 5 ст. 64 ЗУ «Про запобігання корупції» де передбачено, що Уповноважений може бути звільнений з посади достроково в разі розірвання трудового договору з ініціативи керівника юридичної особи або її засновників (учасників). Особа, яка працює на посаді Уповноваженого в юридичній особі, зазначеній у частині другій статті 62 цього Закону, може бути звільнена за умови надання згоди Національним агентством. Оскільки ч. 2 ст. 62 цього закону визначає, що в обов'язковому порядку антикорупційна програма затверджується керівниками:

- державних, комунальних підприємств, господарських товариств (у яких державна або комунальна частка перевищує 50 відсотків), де середньооблікова чисельність працюючих за звітний (фінансовий) рік перевищує п'ятдесят осіб, а обсяг валового доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) за цей період перевищує сімдесят мільйонів гривень;

- юридичних осіб, які є учасниками попередньої кваліфікації, учасниками процедури закупівлі відповідно до Закону України «Про здійснення державних закупівель», якщо вартість закупівлі товару (товарів), послуги (послуг), робіт дорівнює або перевищує 20 мільйонів гривень.

Тому є підстави вважати, що ЗУ «Про запобігання корупції» передбачає Уповноваженого як посадову особу юридичної особи не визначаючи органи виконавчої влади які реалізують антикорупційні програми.

Отже виходячи з аналізу антикорупційного законодавства існує нагальна потреба, по внесенню до Закону України «Про запобігання корупції» до ст. 64 «Правовий статус Уповноваженого» змін та доповнення щодо визначення Уповноваженого підрозділу (особи) суб'єктів, які приймають та реалізують антикорупційні програми.

Список використаних джерел

1. Про запобігання корупції Закон України від 14 жовтня 2014 року // Верховна Рада України: сайт. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.

2. Питання запобігання та виявлення корупції: затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 4 вересня 2013 р. № 706 // Верховна Рада України: сайт. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/706-2013-п>.